

[Dorit Myltoft]

ud over selve substansen i planerne faldt jeg også over en formulering på s. 6, hvorfra jeg tillader mig at citere:

»Samtidig er det vigtigere end nogen sinde, at vi undgår dobbeltarbejde. De totale ressourcer for nordisk samarbejde er så begrænsede, at samarbejdet ikke bør belastes med sådan noget, som mere effektivt kan passes i anden nordisk sammenhæng. Derfor må det inden for hvert forslag nøje overvejes, om emnet virkelig er mest egnet for nordisk samarbejde, eller om det i første omgang er et nationalt spørgsmål, eller om det bør behandles i andre internationale organisationer.«

Denne holdning kan være med til at skærpe opmærksomheden om, hvad der er det mest værdifulde i det nordiske samarbejde, og være med til at give det nordiske en kvalitetsforhøjelse. Jeg vil derfor mene, at der i denne udtalelse ligger en god udfordring til det parlamentariske arbejde i Norden.

Denne uge har ganske naturligt været præget af forhandlingsgennembruddet for optagelsesbetingelserne for Finland og Sverige i EU og de fortsatte forhandlinger med Norge.

Med hovedets forstand har vi hver især vurderet og forholdt os til forhandlingsforløbet, men jeg tror, at vi i hjertet har forholdt os omvendt. Forhandlingerne har drejet sig om optagelse af lande i EU, men hjerteanliggendet har været EU's optagelse i Norden.

Og hvorfor så det? De fem lande har trods langvarigt samarbejde ikke udviklet sig til én stat eller én union. Norden består fortsat af 5 suveræne stater. Norden har ikke fælles forsvaret, fælles udenrigspolitik og ej heller en møntunion. Den erfaringsmængde, vi har samlet os fra det nordiske samarbejde, har afgjort givet os et velfunderet vurderingsgrundlag for det europæiske samarbejde.

Der har været forhåbninger fremme i debatten om, at den nordiske stemme nu vil kunne få mere vægt i det europæiske samarbejde. Jeg vil gerne give mit bud på, hvordan den nordiske stemme taler. For det første har vi en tradition for at forholde os positivt til forskelligheder. Det viser sig bl.a. ved at have love, der indeholder mindretalsbeskyttelse, i modsætning til at have særlove for mindretal. Vi har frihedsrettighederne grundlovssikret.

For det andet er den organisatoriske indretning af folkestyret opbygget ud fra den helt

pragmatiske indstilling, at folkestyret skal være et godt instrument til at løse fælles problemer.

Endelig har vi for det tredje tradition for et særligt samspil mellem foreningsliv på græsniveau og det offentlige.

Skal den nordiske stemme have vægt, forudsætter det, at vi er bevidste om det værdifulde, og dette skulle så være mit bidrag til den bevidstgørelse.

Folkestyret står og falder med, at det lykkes at løse de fælles problemer, og her tænker jeg på arbejdsløshedsspørgsmålet og arbejdsmarkedets strukturproblemer. Arbejdsmiljøproblemer skal også her medinddrages; det er både menneskeligt og samfundsmæssigt for dyrt at have et ringe arbejdsmiljø. På disse områder står virkelig meget på spil her, og når – og jeg tillader mig altså at sige »når« – det med den nordiske model lykkes os at finde vej frem, har vi basis for virkelig at tale med vægt i andre internationale sammenhænge.

Det samme gælder for de måder og de metoder, vi vil bruge for at løse de store miljøproblemer i Nordens nærømråder og i det arktiske område. Her er der hårdt brug for både kortsigtede og langsigtede løsningsforslag, og det er nok her, at samarbejdet med de baltiske stater og de øvrige Østersølande vil stå sin prøve i virkelighedens verden.

Et højt udviklet kultursamarbejde og et højt uddannelsesniveau er forudsætningen for, at vi gør folkestyret handlekraftigt. Den synsvinkel vil jeg også gerne have at vi har med i vurderingen af, hvad vi bruger af økonomiske midler på kulturarbejdet.

Sluttelig vil jeg takke ministeren for et godt samarbejde og for redegørelsen og ligeledes udtrykke min anerkendelse af det arbejde, som Nordisk Råds sekretariat har ydet. Jeg glæder mig til at være med på sessionen i Stockholm, fordi jeg fortsat finder det vigtigt at bevare, forbedre og videreudvikle det nordiske samarbejde.

Hans Jørgen Jensen (S):

Hr. Engell sagde i sin tale, at vi skal forsøge at etablere det nordiske samarbejde på en sådan måde i fremtiden, at det ikke mister dynamik og interesse. Jeg synes, det var nogle meget kloge ord, som hr. Hans Engell sagde – også i dag – hvor man kan sige, at han her ram-